

Årsmelding 2017

Indre Sunnmøre
Gjensidige Branntrygdslag

Gjensidige
Indre Sunnmøre

Gjensidige
Indre Sunnmøre

Årsmelding og rekneskap 2017

158. driftsår

Eit *lokalt* forsikringssselskap der:

- Du er medlem og medeigar
 - Du er med og styrer
- Kapitalen blir forvalta lokalt
- Tenestene er lett tilgjengelege

Bruk ditt *lokale* forsikringssselskap

Stifta i 1859 – 158 år i distriktet si teneste

Postadresse:
Postboks 134
6201 Stranda

Besøksadresse:
Bankgata 4
6200 Stranda

Telefon:
70 26 92 50

Telefaks:

Bankgiro: 4030.07.00405
Foretaksnr. 942861559

ÅRSMELDING 2017

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag

Org. nr 942861559

Verksemda

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag er ei eiga juridisk eining i Gjensidige-gruppa med konsesjon på brannforsikring. Laget er vidare distributør for Gjensidige Forsikring ASA sine produkt. Laget er ei av 15 attverande brannkasser i Gjensidige-gruppa. Selskapet sine primæroppgåver er risiko- og skadeforsikring.

Laget er eigd av forsikringstakarane som styrer selskapet ved sine valde tillitsmenn. Det styrande organ er styret. Årsmøtet er øvste organ i laget.

Framleis drift

Styret meiner at føresetnaden for framleis drift ligg føre og at årsrekneskapan er utarbeidd under denne føresetnaden.

Styret

Det er i året halde 6 styremøte der 45 saker er handsama.

Tilsette

Dagfinn Ødegård, Roar Kirkhorn og Terje Langlo var dei tilsette ved årets utløp.

Arbeidsmiljø

Tilsette har ikkje vore utsett for ulykker eller skader i samband med arbeidet sitt i laget i rekneskapsåret. Sjukefråveret vert vurdert til å vere tilfredsstillande.

Likestilling

Laget hadde ved årets utløp 3 tilsette, alle menn. Styret består av 2 kvinner og 3 menn. Vara til styret er ei kvinne og ein mann.

Ytre miljø

Selskapet driv ikkje verksemd som ureinar det ytre miljø. HMS arbeidet, internkontroll og bedriftslegeordninga fungerer tilfredsstillande.

Samfunnsansvar

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag er opptatt av samfunnsansvaret det inneber å vere eit forsikringsselskap.

Selskapet jobbar under visjonen «vi skal kjenne kunden best og bry oss mest». I dette ligg ein nedfelt strategi om å ha nøgde kundar som føler at deira forventningar til oss som forsikringsselskap blir innfridd. Det vere seg når kunden treff oss på digitale flater eller i direkte kontakt med våre medarbeidarar. Selskapet måler kor tilfredse kundane er gjennom året for å fylgje med på i kva grad vi lukkast. Resultata av kundeundersøkingane er svært gode, noko styret er tilfreds med.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag arbeider kontinuerlig for til ei kvar tid å ha eit godt arbeidsmiljø. Dette er nedfelt i vår strategiske plan. Å byggje kompetanse, samt fokusere på trivselsfremjande tiltak, er viktige element i dette arbeidet. I tillegg vert det fokusert på å tilpasse kvar medarbeidar sin arbeidsplass ergonomisk, samt vere ein pådrivar for og leggje til rette for trening og ein sunn livsstil.

Selskapet skal bidra positivt til kunst, kultur og idrett i kommunane. I tillegg vert det jobba aktivt med brannførebyggjande arbeid samt andre aktiviteter for å bidra til en sikrare kvardag for innbyggjarane.

Styret er av den oppfatning at arbeidet med samfunnsansvar er tilstrekkeleg og tilfredsstillande og yter årlig store tilskot til almennyttige formål.

Forsikringsverksemda

Forsikringsverksemda har også i 2017 vore prega av konkurranse.

Premiane varierer fortsatt mellom dei ulike distrikta i landet og kommunane våre ligg fortsatt med lavare premiar enn landsgjennomsnittet. Mange kundar nyttar seg av dei rabattordningane som ein har innanfor skadeforebyggande tiltak. Vi yter også direkte tilskot til skadeforebyggande på el og vatn. Dette gjeld både på hus, motorvogn, landbruk og næring. Den forfalte premien utgjer no kr.43.612.000 mot kr. 41.968.000 i 2016. Nettoendringa utgjer kr. 1.644.000 som er + 3,8%.

Reassuranse

Frå 01.01.2012 er det etablert ei ny ordning der kvar brannkasse har ein eigen reassuranseavtale med Gjensidige Forsikring ASA. Reassuranseavtalen er en såkalt excess-loss kontrakt der brannkassa vert belasta for skadar opp til (eigen valgt) skadegrense. I vårt tilfelle kr 750.000. For 2018 har vi fortsatt ein eigenandel på kr. 750.000.

Skader

I 2017 har vi hatt 721 erstatningsskader mot 604 året før. Dette er ei auke på 117 stk.

Brannskader

Siste året har vi fått innmeldt 45 brannskader mot 23 i 2016.

Naturskader

Selskapet vart i 2017 råka av lite naturskader.

Finans og risikoforhold.

Finansinntektene viser eit godkjent resultat i 2017. Netto finansinntekter i 2017 var kr 10.886.000,- mot kr 7.093.000 i 2016.

Selskapets styre har vedtatt en kapitalforvaltningsstrategi som fastset rammer for korleis den finansielle kapitalen skal plasserast. Dette finansreglementet blir revidert av styret kvart år. Selskapet sine plasseringar blir rapportert og behandla av styret kvartalsvis. Brannkassa har god soliditet og står svært godt rusta til å møte svingningane i finansmarkedet. Det blir kvartalsvis utarbeid stresstestar for å avdekke selskapets situasjon i forskjellige scenarier. Styret behandlar desse stresstestane, i tillegg til rapportar frå Gjensidige Bank, suksessivt. Også aksjeportefølja si utvikling blir gjennomgått på kvart styremøte. Vi meiner at desse styrings- og rapporteringsrutinene gir eit svært godt grunnlag for overvåking av selskaps risiko knytt til dei ulike finansrisikoane.

Finansiell risiko /Kredittrisiko

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag har om lag 125 mill. kroner i finansielle investeringar. Dette gjeld for det meste aksjar i børsnoterte norske selskap, renteberande papir og eignedom, som alle kan verte utsett for kursendringar.

Indre Sunnmøre Gjensidige har høg soliditet, og står godt rusta til å tåle svingingar i finansmarknadane. I tillegg har vi eit rapporteringssystem som dagleg gjev oss ei tilfredsstillande og god oversikt over endringane i verdipapirportefølja.

Selskapet er utsett for kredittrisiko gjennom plasseringar i obligasjons- og pengemarknaden. Den største delen av våre plasseringar er i solide norske bankar og børsnoterte selskap. For ein langsiktig investor, vurderer vi risikoen for å være moderat i denne porteføljen.

Vi har gjennom finansreglementet rammer for kor mykje av vår kapital som skal ligge innanfor dei ulike risikogrupper. Styret får kvartalsvise rapportar som stadfestar risikoen i porteføljen. Finansreglementet blir revidert Q3 kvart år.

Internkontroll

Styret har gjennom sin vedtekne risikopolicy, og gjennom eigne vedtak, etablert rammer for selskapet si verksemd som skal gjere sitt til å redusere risikoen for tap. Det er også i 2017 arbeidd for å styrke kontrollen. Gjennom Compliance-arbeidet har selskapet knytta til seg Triton Gabler til å fungere som Internrevisor.

Solvens II

I 2011 beslutta norske styresmakter å innføre Solvency II i Noreg. Dette er nye kapitalkravsreglar som er under utarbeiding i Europa for forsikringsselskap. Finanstilsynet har beslutta at Solvency II regelverket bestående av kapitalkrav, risikostyring og rapportering vert innført frå 01.01.2016. Selskapet har gjennomført og innrapportert ORSA (Own risk and solvens assesment) fra 31.12.2013. Intensjonen med ORSA er å sikre at selskapa si risikostyring og kapitalisering stettar krava i regelverket.

Styret har arbeidd gjennom året med ORSA rapporten som vart vedtatt i styret 07.12.2016 og deretter sendt til Finanstilsynet. I tillegg til å beskrive risikoane vi er eksponert for inneheld ORSA også ei kvantifisering av desse risikoane. Vi vil gjennom 2018 vidareutvikle vår ORSA dokumentering og rapporteringskrava i Pilar III. Her vil dei nye nøkkelfunksjoner i brannkassa bli forbetra slik som: Compliance, Risk manager og internrevisor.

For Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag vil ein fortsatt høg egenkapitalandel være viktig for å møte dei nye kapitalkrava i Solvency II.

Framtid

Resultatet i 2017 er noko bedre en resultatet for 2016.

Ut fra forventningar om fortsatt låge skadeutbetalingar i 2018 samt reassuransekostnader på same nivå som i 2017, forventar styret eit positivt resultat også 2018.

Indre Sunnmøre Gjensidige har i 2017 inngått en ny strategisk samarbeidsavtale med Gjensidige Forsikring ASA. Avtalen løper f.o.m.2018 t.o.m. 2020.

Gjensidige Forsikring ASA framstår i dag som eit komplett finanskonsern.

Skadeforsikringsverksemda er kjerna i verksemda, men også bank og investeringsrådgjeving gjer konsernet til ein stor aktør med full breidde i marknaden. Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag har hatt, og skal i fremtida, ha fokus på å styrke rådgjevarane våre i full bredde. I ein marknad der kundane kan kjøpe enkle forsikringsprodukt i stadig fleire kanalar, er det styret si oppfatning at det blir stadig viktigare å utvikle denne kompetansen. Alle ansatte i selskapet har gjennomgått Godkjenningssordning for skadeselskap (GOS), samt deltar i kompetanseløft via kurs i regi av GF ASA.

Styret møter framtida med fortsatt fokus på det skadeførebyggjande arbeidet. Dette er sunt for brannkassa si eiga forretning og er eitt av fleire konkurransefortrinn vi har.

Kvitvasking/ korrupsjon og etiske reglar

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag har tiltrådt Gjensidige Forsikring ASA sine rutiner for handtering av mistanke om Terrorfinansiering og kvitvasking av pengar innanfor bransjen. Alle ansatte har gjennomført kurs i temaet terrorfinansiering og kvitvasking. Selskapet har nulltoleranse mot korrupsjon og smøring. Det er forbod mot å gi eller motta bestikkelser eller motta gåver som kan betraktast som utilbørlige. Dette gjeld alle ansatte. Styret går gjennom dei etiske reglane kvart år og har vedtatt same reglar for etikk som Gjensidige Forsikring ASA. I tillegg har alle ansatte tatt kurs i forståelse av etikk og moral som også er en vesentlig del av opplæringa I GOS. Dagleg leiar er ansvarlig for arbeidet mot kvitvasking og har også tatt spesialkurs om emnet.

Resultat

Det framlagde resultatregnskap for 2017 og balanse med notar, gjev etter styret si meining eit rettvissande bilete av resultatet og selskapet si stilling pr 31.12.2017. Det er heller ikkje endra forhold etter rekneskapsårets slutt, som etter styret sitt syn har innverknad på rekneskapen.

Årsresultatet gjev etter ordinære og foreskrivne tekniske avsetningar, avskrivning på bygg og utstyr eit overskot på kr 11.571.756,- for selskapet som styret foreslår å disponere slik:

Disponering resultat 2017	kr 11.571.756
Endring i avsetning til naturskadefond	- kr 211.026
Endring i avsetning til garantiordning	- kr 20.316
Avsatt til kundeutbytte	- kr 1.323.164
Netto aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordningar	kr 244.449
Overført til/frå eigenkapital	- kr 10.161.699
Avsetning til øvrige fond	kr 0
Avsetning til fond for almennyttige formål	- kr. 100.000
Sum disponeringar	kr 11.571.756

Stranda 31.12.2017/19.04.2018

Lars Muribo - Styreleiar

Ola Are Ytrehorn

Eli Rødseth Berg

Per Tore Fausa

Aud- Solfrid N. Langset

Terje Langlo - dagleg leiar

Resultatregnskap

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag

TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING

NOTER

1.1.-31.12.2017

1.1.-31.12.2016

Premieinntekter

Opptjente bruttopremier		8.958.816	8.574.348
Gjenforsikringsandel av opptjente bruttopremier		-2.396.468	-2.519.451
Sum premieinntekt for egen regning	4	6.562.348	6.054.897

Andre forsikringsrelaterte inntekter

	8	4.302.053	3.973.881
--	----------	------------------	------------------

Erstatningskostnader

Brutto erstatningskostnader		-3.443.912	-1.732.376
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningskostnader		601.939	-42.279
Sum erstatningskostnader for egen regning	4	-2.841.973	-1.774.655

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Salgskostnader		-1.606.220	-1.448.511
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	5,6,8,9	-269.935	-228.602
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-1.876.155	-1.677.113

Andre forsikringsrelaterte driftskostnader

	7	-4.337.107	-3.315.594
--	----------	-------------------	-------------------

RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP

		1.809.166	3.261.416
--	--	------------------	------------------

IKKE-TEKNISK REGNSKAP

Netto inntekter fra investeringer

Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		1.626.811	1.921.948
Netto driftsinntekt fra eiendom		22.710	56.968
Verdiendringer på investeringer		7.440.516	3.781.774
Realisert gevinst og tap på investeringer		2.317.125	1.766.627
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader		-524.679	-438.645
Sum netto inntekter fra investeringer		10.882.483	7.088.671

Andre inntekter

		3.563	4.147
--	--	--------------	--------------

RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP

		10.886.046	7.092.818
--	--	-------------------	------------------

PERIODENS RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD

		12.695.212	10.354.234
--	--	-------------------	-------------------

Skattekostnad

	10	-879.007	-1.424.758
--	-----------	-----------------	-------------------

RESULTAT FØR ANDRE RESULTATKOMPONENTER

		11.816.205	8.929.476
--	--	-------------------	------------------

Andre resultatkomponenter

Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel		-325.932	-876.848
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet	10	81.483	219.213
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet		-244.449	-657.635

TOTALRESULTAT

		11.571.756	8.271.841
--	--	-------------------	------------------

Balanse

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag

	NOTER	31.12.2017	31.12.2016
EIENDELER			
Immatrielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler		0	0
Sum immaterielle eiendeler		0	0
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer			
Investeringseiendom		0	0
Eierbenyttet eiendom	11	2.681.677	2.762.968
Aksjer og andeler i tilknyttede foretak			
Aksjer og andeler i datterselskap		0	0
Aksjer og andeler i tilknyttede selskap		0	0
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterselskap og tilknyttet selskap		0	0
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Utlån og fordringer		0	0
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	12,13	83.522.838	66.273.021
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	12	28.310.777	36.764.549
Utlån og fordringer		14.747.172	13.120.731
Andre finansielle eiendeler		109.800	109.800
Sum investeringer	12	129.372.264	119.031.070
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f.andel-ikke opptj. brto.premie		0	0
Gj.f.andel-brto erstatn. avsetning	12	450.520	0
Sum gj.f.andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger		450.520	0
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med gjenforsikring		0	0
Andre fordringer	8,12	726.276	662.371
Sum fordringer		726.276	662.371
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	11	564.914	630.739
Kasse, bank	12	893.155	621.016
Eiendeler ved skatt		0	0
Pensjonsmidler	12,9	269.866	568.428
Sum andre eiendeler		1.727.935	1.820.184
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0	0
SUM EIENDELER		132.276.995	121.513.624

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER**Opptjent egenkapital**

Fond mv

Avsetning til naturskadefond		7 058 384	6 847 358
Avsetning til garantiordningen		384 908	364 592
Annen opptjent egenkapital		109 297 163	99 379 913
Andre fond		3 686 170	3 821 170
Sum opptjent egenkapital	1	120.426.625	110.413.033

Ansvarlig lånekapital m.v.

Evigvarende ansvarlig lånekapital

Annen ansvarlig lånekapital		0	0
Sum ansvarlig lånekapital m.v.		0	0

Forsikringsforpliktelser brutto

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Brutto erstatningsavsetning	4	4 328 451	4 145 289
Sum forsikringsforpliktelser brutto	4	1.848 389	1 266 416

Avsetninger for forpliktelser

Pensjonsforpliktelser

Forpliktelser ved skatt	9	172 769	475 633
Forpliktelser ved periodeskatt		629 237	896 782
Forpliktelser ved utsatt skatt	10	1 064 545	876 133
Andre avsetninger for forpliktelser	10		
Sum avsetninger for forpliktelser	12	1.866.551	2.248.548

Forpliktelser

Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring

Forpliktelser til kredittinstitusjoner		0	0
Avsatt ikke betalt utbytte		1 219 743	1 044 623
Andre forpliktelser		2 337 221	2 154 458
Sum forpliktelser	12	3.556.964	3.199.081

Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter

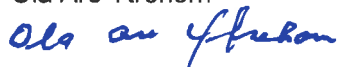
250.015 241.257

SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER**132.276.995 121.513.624**

Lars Muribø - Styreleiar

Ola Are Ytrehorn

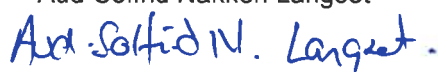
Eli Rødseth Berg

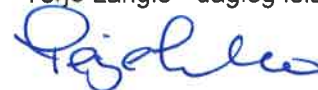
Per Tore Fausa

Aud-Solfrid Nakken Langset

Terje Langlo - dagleg leiar

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL
Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag

Kroner	Naturskadefond	Garantifordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./-eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egen- kapital
Egenkapital per 31.12.2015	6.644.930	348.134	4.140.595	(1.956.153)	94.370.632	103.548.138
1.1.-31.12.2016						
Resultat før andre resultatkomponenter	202.428	16.458			8.710.590	8.929.476
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				(876.848)		(876.848)
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				219.213		219.213
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				(657.635)	-	(657.635)
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	(657.635)	-	(657.635)
Totalresultat	202.428	16.458	-	(657.635)	8.710.590	8.271.841
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					(1.087.521)	(1.087.521)
Til / fra andre fond			(319.425)		-	(319.425)
Egenkapital 31.12.2016	6.847.358	364.592	3.821.170	(2.613.788)	101.993.701	110.413.033
1.1.-31.12.2017						
Resultat før andre resultatkomponenter	211.026	20.316			11.584.863	11.816.205
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				(325.932)		(325.932)
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				81.483		81.483
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet				(244.449)	-	(244.449)
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	(244.449)	-	(244.449)
Totalresultat	211.026	20.316	-	(244.449)	11.584.863	11.571.756
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte					(1.323.164)	(1.323.164)
Til / fra andre fond			(135.000)		(100.000)	(235.000)
Egenkapital 31.12.2017	7.058.384	384.908	3.686.170	(2.858.237)	112.155.400	120.426.625

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2017	2016
Innbetalte premier direkte forsikring	9.141.978	8.738.165
Utbetalte gjenforsikringspremier	-2.396.468	-2.519.451
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir forsikring	-2.861.939	-1.773.913
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	151.419	7.721
Betalte driftskostnader	-2.293.971	-2.532.755
Netto finansinntekter	1.265.581	1.608.360
Betalte skatter	-876.657	-1.061.272
Utbetalt utbytte/vedtatt kundeutbytte	-1.111.960	-1.142.805
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1.017.983	1.324.050
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter:		
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.		
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	-7.686.987	8.747.253
Netto kontantstrøm av obligasjoner	8.648.583	-4.424.877
Netto kontantstrøm av sertifikater		
Netto kontantstrøm av eiendom	104.000	78.000
Netto kontantstrøm av andre verdipapirer med kort løpetid		
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner		
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv		-36.863
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	1.065.596	4.363.513
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter:		
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	-185.000	-109.425
Utbetalinger i.f.m. skadeforsikr.selskapenes garantiordning		
Innbetalinger i.f.m. Skadeforsikr.selskapenes garantiordning		
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-185.000	-109.425
Netto kontantstrøm for perioden	1.898.579	5.578.136
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	1.898.580	5.578.136
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg.	13.741.747	8.163.611
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	15.640.327	13.741.747
Spesifikasjon av beholdning av kontanter og kontantekvivalenter		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	14.747.172	13.120.731
Kontanter og bankinnskudd *	893.155	621.016
Sum kontanter og kontantekvivalenter	15.640.327	13.741.747
* Herav bundet på skattetrekkskonto	140.802	140.802

NOTER

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet for 2017 er avlagt i samsvar med regnskapsloven og forskrift om årsregnskap for skadeforsikringsselskaper (FOR-2015-12-18-1775). Årsregnskapsforskriften bygger i stor grad på EU-godkjent IFRS'er og tilhørende fortolkningsresultater.

Nye standarder og fortolkninger ennå ikke vedtatt

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utgitt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2017, og har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for selskapet er angitt nedenfor. Selskapet planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter (2014)

IFRS 9 omhandler regnskapsføring av finansielle instrumenter og trer i kraft for regnskapsperioden som begynner på eller etter 1. januar 2018. Standarden introduserer nye krav til klassifisering og måling av finansielle eiendeler, inkludert en ny forventet tapsmodell for innregning av verdifall, samt endrede krav til sikringsbokføring.

IFRS 9 inneholder tre primære målekategorier for finansielle eiendeler: amortisert kost, virkelig verdi over andre inntekter og kostnader samt virkelig verdi over resultatet. Finansielle eiendeler skal klassifiseres som enten til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet, avhengig av hvordan de forvaltes og hvilke kontraktsfestede kontantstrømegenskaper de har. IFRS 9 introduserer et nytt krav i forbindelse med finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi, der endringer i virkelig verdi som kan henføres til forpliktelsens kredittrisiko presenteres i andre inntekter og kostnader heller enn i resultatet. Ifølge gjeldende regler, skal verdifall ved kredittap bare innregnes når objektive bevis for tap eksisterer. Tapsavsetninger skal i henhold til IFRS 9 måles ved bruk av en forventet tapsmodell, i stedet for en inntrådt tapsmodell som i IAS 39. Reglene om verdifall i IFRS 9 vil komme til anvendelse på alle finansielle eiendeler målt til amortisert kost eller til virkelig verdi med de endringer i virkelig verdi som er innregnet i andre inntekter og kostnader. I tillegg omfattes også låneforpliktelser, finansielle garantikontrakter og leasingfordringer av standarden. Hvordan avsetninger for forventede kredittap på finansielle eiendeler skal måles, avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Ved førstegangsinnregning og dersom kredittrisikoen ikke har økt betydelig, bør avsetningen tilsvare 12 måneders forventet tap. Dersom kredittrisikoen har økt vesentlig, bør avsetningen tilsvare forventet kredittap over eiendelens levetid. Denne todelte metoden erstatter dagens nedskrivningsmodell.

Endringer i IFRS 4 Anvendelse av IFRS 9 Finansielle instrumenter sammen med IFRS 4 Forsikringskontrakter (2016)

Endringene i IFRS 4 tillater foretak som overveiende driver forsikringsvirksomhet muligheten til å utsette ikrafttredelsesdato for IFRS 9 til 1. januar 2021. Effekten av en slik utsettelse er at de berørte enheter kan fortsette å rapportere i henhold til gjeldende standard, IAS 39 Finansielle instrumenter.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag har besluttet å benytte seg av dette unntaket.

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter

IFRS 15 omfatter alle kontrakter med kunder, men hvor blant annet forsikringskontrakter er unntatt. I den grad slike kontrakter inneholder flere tjenesteytelser eller det utføres andre tjenester som er nært knyttet til forsikringsvirksomheten, kan dette ha betydning for inntektsføringen i selskapets regnskap. Ikrafttredelse av IFRS 15 er 1. januar 2018. Vår vurdering er at tjenester utover hva som er dekket av IFRS 4 om forsikringskontrakter utgjør en uvesentlig del av inntekten. Vår vurdering er at standarden ikke er forventet å ha en vesentlig innvirkning på selskapets finansregnskap.

IFRS 16 Leieavtaler (2016)

IFRS 16 krever at alle kontrakter som tilfredsstillers definisjonen til en leieavtale skal rapporteres i leietakers balanse som rett-til-bruk eiendeler og leieforpliktelser. Tidligere klassifisering av leieavtaler som enten operasjonell eller finansiell leieavtale er fjernet. Kortsiktige leieavtaler (mindre enn 12 måneder) og leie av eiendeler med lav verdi er unntatt fra kravene. En leietaker skal innregne rett-til-bruk eiendelene og leieforpliktelsene. Renteeffekten av diskontering av leieforpliktelsene skal presenteres separat fra avskrivningskostnaden av rett-til-bruk eiendelene. Avskrivningskostnaden vil presenteres sammen med selskapets øvrige avskrivninger, mens renteeffekten av diskontering vil presenteres som en finanspost. Ikrafttredelse av IFRS 16 er 1. januar 2019. Standarden forventes å ha effekt på selskapets finansregnskap, gjennom en vesentlig økning av selskapets innregnede eiendeler og forpliktelser og ved potensielt å påvirke presentasjonen og periodiseringen av innregningen i resultatregnskapet.

IFRS 17 Forsikringskontrakter (2017)

IFRS 17 Forsikringskontrakter etablerer prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om utstedte forsikringskontrakter. IFRS 17 er en kompleks standard som inneholder noen grunnleggende forskjeller i forhold til gjeldende regnskapsføring av måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter vil bli innregnet til en risikojustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer pluss et beløp som representerer uopptjent resultat i gruppen av kontrakter (kontraktsmessig servicemargin). Hvis en gruppe av kontrakter er eller blir tapsgivende, vil tapet innregnes umiddelbart. Forsikringsinntekter, forsikringskostnader og finansielle forsikringsinntekter eller utgifter vil bli presentert separat. IFRS 17 trer i kraft 1. januar 2021. Standarden forventes å påvirke selskapets regnskap gjennom en vesentlig endring av måling og presentasjon av inntekter og kostnader.

Øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser vil ikke ha vesentlig effekt basert på våre foreløpige vurderinger med den virksomheten foretaket har per i dag.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter presenteres etter den direkte metoden, som gir opplysninger om vesentlige klasser av inn- og utbetalinger.

Innregning av inntekter og kostnader

Premieinntekter mv.

Forsikringspremier inntektsføres i takt med forsikringsperioden. Opptjente bruttopremier beregnes med utgangspunkt i de beløp selskapet har mottatt eller har til gode for forsikringsavtaler hvor forsikringsperioden er påbegynt før periodens avslutning (forfalte bruttopremier). Ved periodeslutt foretas en tidsavgrensning hvor forfalt premie som vedrører neste år periodiseres (endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie). Premieinntekter for egen regning beregnes ved at tilsvarende periodisering gjøres for premie for avgitt gjenforsikring, som reduserer de tilsvarende brutto premiebeløpene. Premie for mottatt gjenforsikring klassifiseres som forfalte bruttopremier, og periodiseres i takt med forsikringsperioden.

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader består av betalte bruttoerstatninger i tillegg til endring i brutto erstatningsavsetning. Tilsvarende gjelder gjenforsikringsandelen av erstatningskostnadene, som reduserer de tilsvarende brutto erstatningskostnadene. Direkte og indirekte skadebehandlingskostnader inngår i erstatningskostnadene. Erstatningskostnadene inneholder avviklingstap/-gevinst på tidligere års avsetninger.

Forsikringsrelaterte driftskostnader

Forsikringsrelatert driftskostnader består av forsikringsrelaterte administrasjonskostnader inkludert provisjoner for mottatt gjenforsikring og salgskostnader, redusert med mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring og gevinstandeler.

Netto inntekter fra investeringer

Finansinntekter består av renteinntekter på finansielle investeringer, mottatt utbytte, realiserte gevinster knyttet til finansielle eiendeler, endring i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, samt gevinster på finansielle derivater. Renteinntekter innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metode.

Finanskostnader består av rentekostnader på lån, realiserte tap knyttet til finansielle eiendeler, endringer i virkelig verdi av finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet, resultatført verdifall på finansielle eiendeler og resultatført tap på finansielle derivater.

Alle lånekostnader innregnes i resultatet ved bruk av effektiv rente-metoden.

Materielle eiendeler

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

Innregning og måling

Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr vurderes til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Anskaffelseskost inkluderer utgifter som er direkte henførbare til kjøp av eiendelen. Når utstyr eller vesentlige enkeltdeler har ulik utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate komponenter.

Eierbenyttet eiendom defineres som eiendom som brukes av Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag i utøvelse av sin virksomhet. Hvis eiendommen brukes både til selskapets egen bruk og som investeringseiendom, klassifiseres eiendommen basert på faktisk bruk av eiendommen.

Etterfølgende utgifter

Etterfølgende utgifter innregnes i eiendelens balanseførte verdi hvis det er sannsynlig at de fremtidige økonomiske fordelene tilknyttet eiendelen vil tilflyte selskapet, og utgiften tilknyttet eiendelen kan måles pålitelig. Hvis den etterfølgende utgiften er påløpt for å erstatte en del av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr, aktiveres kostnaden og balanseført verdi av det som erstattes fraregnes. Utgifter til reparasjoner og vedlikehold innregnes umiddelbart i resultatet når de påløper.

Avskrivning

Hver komponent av eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr avskrives lineært over estimert utnyttbar levetid. Tomter, fritidshus og hytter avskrives ikke. Den forventede utnyttbare levetiden for inneværende og sammenlignbare perioder er som følger:

- eierbenyttet eiendom: 10-50 år
- anlegg og utstyr : 3-10 år

Avskrivningsmetode, forventet utnyttbar levetid og restverdi vurderes årlig. Eiendelen nedskrives dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi.

Investeringsseiendommer

Eiendom som leies ut eller er rene investeringsobjekter, eller begge deler klassifiseres som investeringsseiendommer. Disse eiendommene benyttes ikke i produksjon, levering av varer eller tjenester, eller til administrative formål.

Ved førstegangsinnregning vurderes investeringsseiendommene til kost, det vil si kjøpesum inkludert direkte henførbare kostnader ved kjøpet. Investeringsseiendommer avskrives ikke.

Investeringsseiendommene vurderes deretter til virkelig verdi, og alle verdiendringer innregnes i resultatet. Virkelig verdi baseres på markedspriser, eventuelt justert for forskjeller i type, lokasjon eller tilstand til den enkelte eiendom. Der markedspriser ikke er tilgjengelig vurderes eiendommene individuelt ved at forventet fremtid netto kontantstrøm diskonteres med avkastningskravet for den enkelte investering. I netto kontantstrøm hensyntas eksisterende leiekontrakter og forventninger om fremtidig leieinntekter basert på dagens utleiemarked. Avkastningskravet fastsettes ut fra forventet fremtidig risikofri rente og en individuelt fastsatt risikopremie, avhengig av utleiesituasjon og byggets beliggenhet og standard. Det foretas også en vurdering mot observerte markedspriser. Verdsettelsen utføres både av eksterne og intern ekspertise, som har betydelig erfaring i å verdsette tilsvarende eiendommer i geografiske områder hvor selskapets investeringsseiendommer er lokalisert. Ved bruksendringer og reklassifisering til eierbenyttet eiendom, benyttes virkelig verdi på reklassifiserings-tidspunktet som anskaffelseskost for etterfølgende måling.

Leasing

Operasjonelle leieavtaler

Leieavtaler hvor det vesentligste av risiko og avkastning som er forbundet med eierskap av eiendelen ikke er overført klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetalingen klassifiseres som driftskostnad og resultatføres lineært over kontraktperioden.

Forsikringstekniske avsetninger

Avsetning for ikke opptjent bruttopremie

Avsetningen for ikke opptjent bruttopremie er en periodisering av forfalte premier. Avsetningen er relatert til de uopptjente delene av den forfalte premien. Det er ikke gjort fradrag for kostnader av noe slag før den forfalte premien er periodisert.

Brutto erstatningsavsetning

Erstatningsavsetningen skal dekke forventede fremtidige erstatningsutbetalinger for skadetilfeller som på rapporteringstidspunktet er inntruffet, men ikke ferdig oppgjort. Dette inkluderer både meldte saker (RBNS - reported but not settled) og skader som er inntruffet, men ikke meldt (IBNR - incurred but not reported). Avsetningene knyttet til kjente skader er individuelt vurdert av oppgjørsapparatet, mens IBNR-avsetningene er basert på erfaringstall, hvor man tar utgangspunkt i den tiden det tar fra en skade inntreffer (skadedato) til den meldes (meldt dato). Basert på erfaringer og porteføljens utvikling utarbeides det en statistisk modell for å beregne omfanget av etteranmeldte skader. Modellens godhet måles ved å beregne avvik mellom tidligere etteranmeldte skader og etteranmeldte skader som er estimert av modellen. Diskontering av erstatningsavsetninger gjennomføres som hovedregel ikke

Erstatningsavsetningen inneholder et element som skal dekke administrasjonskostnader som påløper i forbindelse med skadeoppgjør.

Tilstrekkelighetstest

Det gjennomføres en årlig tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på avsetningene er tilstrekkelige sammenlignet med selskapets forpliktelser. Gjeldende estimat på fremtidige erstatningsutbetalinger for det forsikringsansvaret selskapet har på rapporteringstidspunktet, samt tilhørende kontantstrømmer benyttes ved utførelsen av testen. Dette omfatter både skader som er inntruffet før rapporteringstidspunktet (erstatningsavsetningen) og skader som inntreffer fra rapporteringstidspunktet til neste hovedforfall (premieavsetningen). Eventuelt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for ikke avløst risiko.

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring

Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring klassifiseres som en eiendel i balansen. Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie og gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning inkluderes i gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser i skadeforsikring. Gjenforsikringsandelen reduseres med forventet tap på krav basert på objektive bevis ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter klassifiseres i en av følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- tilgjengelig for salg
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer
- finansielle derivater
- finansielle forpliktelser til amortisert kost

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når selskapet blir part i instrumentets kontraktmessige vilkår. Førstegangsinnregning er til virkelig verdi, i tillegg til, for instrumenter som ikke er derivater eller måles til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Normalt vil førstegangsinnregning tilsvare transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning måles instrumentene som beskrevet nedenfor.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når selskapet overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres som til virkelig verdi over resultatet dersom de holdes for omsetning eller øremerkes til dette ved førstegangsinnregning. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser kan øremerkes til virkelig verdi over resultatet dersom

- klassifiseringen reduserer en mismatch i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser.
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles til virkelig verdi på rapporteringstidspunktet. Endringer i virkelig verdi innregnes i resultatet.

I kategorien til virkelig verdi over resultatet inngår klassene aksjer og andeler og obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning.

Tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som ved førstegangsinnregning har blitt plassert i denne kategorien, eller som ikke har blitt plassert i noen annen kategori. Etter førstegangsinnregning måles finansielle eiendeler i denne kategorien til virkelig verdi, og gevinst eller tap innregnes i andre resultatkomponenter, med unntak av tap ved verditall, som innregnes i resultatet.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger i tillegg til en fast forfallsdato, som en virksomhet har intensjoner om og evne til å holde til forfall med unntak av

- de som virksomheten har klassifisert som til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning
- de som tilfredsstillter definisjonen på utlån og fordringer

Investeringer som holdes til forfall måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert rente-metode, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien investeringer som holdes til forfall inngår klassen obligasjoner som holdes til forfall.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller planlagte betalinger. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden, redusert med eventuelle tap ved verdifall.

I kategorien utlån og fordringer inngår klassene utlån, fordringer i forbindelse med direkte forretninger og gjenforsikringer, andre fordringer, forskuddsbetalte kostnader og opptjente, ikke mottatte inntekter, kontanter og kontantekvivalenter og obligasjoner klassifisert som lån eller fordringer.

Finansielle derivater

Finansielle derivater benyttes i styringen av aksje-, rente- og valutaeksponeringen for å oppnå ønsket risiko og avkastning. Instrumentene benyttes både til handelsformål og for å sikre andre balanseposter. All handel av finansielle derivater foregår innenfor strengt definerte rammer.

Transaksjonsutgifter innregnes i resultatet når de påløper. Etter førstegangsinnregning måles derivatene til virkelig verdi og endringer i verdien innregnes i resultatet.

I kategorien finansielle derivater inngår klassene finansielle derivater målt til virkelig verdi over resultatet og finansielle derivater som sikringsbokføres.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag har ingen finansielle instrumenter i denne kategorien.

Finansielle forpliktelser til amortisert kost

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost.

I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene ansvarlig lån, andre forpliktelser, forpliktelser i forbindelse med forsikring, påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter.

Definisjon av virkelig verdi

Etter førstegangsinnregning måles investeringer til virkelig verdi over resultatet lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. For finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder benyttes noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere, mens for finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes virkelig verdi ved hjelp av egnede verdsettingsmetoder.

For ytterligere beskrivelse av virkelig verdi, se note 14.

Definisjon av amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, utlån og fordringer og finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi til amortisert kost ved bruk av effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres fremtidige kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Honorarer betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten og transaksjonskostnader som kan henføres direkte til transaksjonen, inngår som en integrert komponent ved fastsettelsen av den effektive renten.

Verdifall på finansielle eiendeler

Utlån, fordringer og investeringer som holdes til forfall

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det foreligger objektive bevis for at det har vært en reduksjon i den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av eiendeler. Objektive bevis kan være informasjon om betalingsanmerkninger, mislighold, utsteder eller låntaker i finansielle vanskeligheter, konkurs eller observerbare data som indikerer at det er en målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler, selv om reduksjonen ennå ikke kan knyttes til en individuell finansiell eiendel i gruppen av eiendeler.

Det vurderes først om det eksisterer objektive bevis på verdifall på finansielle eiendeler som individuelt sett er vesentlige. Finansielle eiendeler som ikke er individuelt vesentlige eller som vurderes individuelt, men som ikke er utsatt for verdifall, vurderes gruppevis med hensyn til verdifall. Eiendeler med likeartede kredittrisikokarakteristikker grupperes sammen.

Dersom det foreligger objektive bevis for at en eiendel er utsatt for verdifall, beregnes tap ved verdifall til forskjellen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer diskontert med den opprinnelige effektive renten. Tapet innregnes i resultatet.

Tap ved verdifall reverseres dersom reverseringen objektivt kan knyttes til en hendelse som finner sted etter at tapet ble innregnet. Reverseringen skal ikke resultere i at den balanseførte verdien av den finansielle eiendelen overstiger beløpet for det som amortisert kost ville ha vært

dersom verdifallet ikke var blitt innregnet på tidspunktet da tapet blir reversert. Reversering av tidligere tap ved verdifall innregnes i resultatet.

Tilgjengelig for salg

For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg foretas en vurdering av hvorvidt eiendelene er utsatt for tap ved verdifall hvert kvartal. Dersom en reduksjon i virkelig verdi av en eiendel klassifisert som tilgjengelig for salg, sammenlignet med anskaffelseskost, er vesentlig eller har vart mer enn ni måneder, blir akkumulerte tap ved verdifall, målt til forskjellen mellom anskaffelseskost og nåværende virkelig verdi, fratrukket tap ved verdifall på den finansielle eiendelen som tidligere har blitt innregnet i resultatet, fjernet fra egenkapitalen og innregnet i resultatet selv om den finansielle eiendelen ikke har blitt fraregnet.

Tap ved verdifall som er innregnet i resultatet reverseres ikke i resultatet, men i andre resultatkomponenter.

Utbytte

Mottatt utbytte fra investeringer innregnes når selskapet har en ubetinget rett til å motta utbyttet. Avgitt utbytte innregnes som en forpliktelse i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Dette innebærer at utbytte fraregnes i egenkapitalen i det regnskapsåret det avsettes for.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Se også note 17.

Pensjoner

Pensjonsforpliktelser vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses som opptjent på rapporteringstidspunktet. Fremtidige pensjonsytelser beregnes med utgangspunkt i forventet lønn på pensjoneringstidspunktet. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av de fremtidige pensjonsytelsene og virkelig verdi av pensjonsmidlene. Det avsettes for arbeidsgiveravgift i den perioden en underfinansiering oppstår. Netto pensjonsforpliktelse fremkommer i balansen på linjen for Pensjonsforpliktelser. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. En overfinansiering i en sikret ordning kan ikke motregnes mot en underfinansiering i en usikret ordning. Dersom det er en netto overfinansiering i den sikrede ordningen innregnes denne som Pensjonsmidler.

Periodens pensjonsopptjening (service cost) og netto rentekostnad (-inntekt) resultatføres løpende, og presenteres som en driftskostnad i resultatet. Netto rentekostnad beregnes ved å anvende diskonteringsrenten for forpliktelsen på begynnelsen av perioden på netto forpliktelsen. Netto rentekostnad består derfor av rente på forpliktelsen og avkastning på

midlene.

Avvik mellom estimert pensjonsforpliktelse og estimert verdi av pensjonsmidler ved forrige regnskapsår og aktuarberegnet pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidlene ved årets begynnelse innregnes i andre inntekter og kostnader. Disse vil aldri bli reklassifisert over resultatet.

Gevinster og tap på avkortning eller oppgjør av en ytelsesbasert pensjonsordning innregnes i resultatet på det tidspunkt avkortningen eller oppjøret inntreffer.

Pliktige tilskudd til innskuddsbasert pensjonsordning innregnes som personalkostnader i resultatet når de påløper.

Skatt

Skattekostnad består av summen av periodeskatt og utsatt skatt.

Periodeskatt

Periodeskatt er betalbar skatt på skattepliktig inntekt for året, basert på skattesatser som var vedtatt eller i hovedsak vedtatt på rapporteringstidspunktet, og eventuelle endringer i beregnet periodeskatt for tidligere år.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom balanseførte verdier og skattemessige verdier av eiendeler og forpliktelser på rapporteringstidspunktet. Forpliktelser ved utsatt skatt innregnes for alle skatteøkende midlertidige forskjeller. Eiendeler ved utsatt skatt innregnes for alle skattereduserende midlertidige forskjeller i den grad det er sannsynlig at det oppstår fremtidige skattepliktige inntekter som de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes mot. Dersom utsatt skatt oppstår i forbindelse med førstegangsinnregning av en forpliktelse eller eiendel overtatt i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning, og den ikke påvirker det finansielle eller skattepliktige resultatet på transaksjonstidspunktet, blir den ikke innregnet.

Innregning

Periodeskatt og utsatt skatt innregnes som kostnad eller inntekt i resultatregnskapet, med unntak av utsatt skatt på poster som er innregnet i andre resultatkomponenter, hvor skatten da innregnes i andre resultatkomponenter, eller i de tilfeller hvor den oppstår som følge av en virksomhetssammenslutning. Ved virksomhetssammenslutning beregnes utsatt skatt på differansen mellom virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser overtatt i virksomhetssammenslutning og deres balanseførte verdi.

Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdela opererer som agent på vegne av Gjensidige Forsikring ASA. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Gjensidige Forsikring ASA yter Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdela ved å drifte brannforretningen, betales en godtgjørelse til Gjensidige Forsikring ASA. Det samme gjelder øvrig bistand.

2. Bruk av estimater

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at ledelsen må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler og forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimatenes og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimatenes og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

Nedenfor omtales de regnskapsprinsippene som benyttes av Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag, hvor vurderinger, estimater og forutsetninger kan avvike vesentlig fra de faktiske resultatene.

Investeringseiendommer

Virkelig verdi baseres på markedspriser og på allment aksepterte verdsettelsesmodeller hvor markedspriser ikke foreligger. Et sentralt parameter i verdivurderingen er det langsiktige avkastningskrav for den enkelte eiendom.

Utlån og fordringer

For finansielle eiendeler som ikke er innregnet til virkelig verdi vurderes det på rapporteringstidspunktet om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Forsikringstekniske avsetninger

Bruk av estimater ved beregning av forsikringstekniske avsetninger gjelder hovedsakelig erstatningsavsetninger.

Forsikringsprodukter deles i hovedsak i to hovedgrupper, bransjer med kort eller lang avviklingstid. Med avviklingstid menes hvor lang tid det går fra et tap eller en skade inntreffer (skadedato) til tapet eller skaden er meldt og deretter utbetalt eller oppgjort. Korthalede bransjer er for eksempel forsikring av bygninger, mens langhalede bransjer primært omfatter forsikring av personer. Usikkerheten i korthalede bransjer er i hovedsak knyttet til skadens størrelse. Brannkassen har kun forsikringsprodukter i den korthalede bransjen.

Pensjoner

Beregning av nåverdi av pensjonsforpliktelser baseres på aktuarielle og økonomiske forutsetninger. Enhver endring i forutsetningene påvirker den beregnede forpliktelsen. Endringer i diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen.

Diskonteringsrenten og andre forutsetninger gjennomgås normalt en gang i året når den aktuarielle beregningen foretas, med mindre det har vært vesentlige endringer i løpet av året.

3. Risiko og kapitalstyring

Oversikt

Risikostyring er en del av den daglige virksomheten i Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag. En helhetlig styring av risiko sikrer at ulike risikoer vurderes og håndteres på en konsistent måte. Formålet med risikostyring i Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag er at risikoeksponeringen ikke skal overstige risikoevnen. Gjennom en sterk risikostyring vil risikoer identifiseres, analyseres, kvantifiseres og styres både med sikte på å redusere usikkerhet og store økonomiske tap. Selskapet sin virksomhet innebærer både forsikringsmessig og finansiell risiko. Den forsikringsmessige risiko er knyttet til brann- og naturskadeforsikring overfor selskapets kunder, mens finansrisikoen er relatert til selskapets investeringsrisiko hovedsakelig knyttet til selskapets kapitalforvaltning.

Organisering

Styret har det overordnede ansvar for at risikonivået er tilfredsstillende sett i forhold til selskapet sin soliditet og risikovilje. Dette innebærer å sikre at det eksisterer nødvendige retningslinjer, rutiner og rapportering for en tilfredsstillende risikostyring og for at lover og forskrifter etterleves, samt at arbeidet med risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig organisert og dokumentert.

Daglig leder er ansvarlig for risikostyringen. Det pågår en kontinuerlig prosess for å forebygge og avdekke etterlevelsrisiko ift. lover og forskrifter, samt interne policies og instruksjoner.

Forsikringsrisiko

Hovedgrunnlaget for forsikring er overføring av risiko fra forsikringstaker til forsikringsselskap. Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag mottar forsikringspremie fra et stort antall forsikringstakere, og til gjengjeld forplikter man seg som forsikringsgiver til å betale erstatning dersom en skade inntreffer. Forsikringsrisiko vil derfor utgjøre en stor del av den totale risikoeksponeringen. Forsikringspremier mottas på forhånd, og avsettes for å dekke fremtidige skadeutbetalinger. Risikoen i en enkelt forsikringskontrakt er sannsynligheten for at den forsikrede hendelse inntreffer og usikkerheten med hensyn til størrelsen av det påfølgende erstatningsbeløpet. Det ligger i forsikringskontraktens natur at denne risikoen er tilfeldig og derfor må estimeres.

Erfaring viser at jo større en portefølje av ensartede forsikringskontrakter er, desto mindre vil den relative variabiliteten omkring det forventede resultat være. Dessuten vil en mer diversifisert portefølje ha mindre sannsynlighet for påvirkning fra endringer i en delportefølje. Ved utforming av tegningspolicy er det tatt sikte på spredning mellom ulike typer forsikringsrisiko samt å oppnå en tilstrekkelig stor forsikringsbestand innenfor hver kategori til å redusere variabiliteten i det forventede resultatet.

Faktorer som kan ha negativ innvirkning på forsikringsrisiko i brannforsikring kan være mangel på risikospredning når det gjelder risikotype, forsikringssum og art av næringsvirksomhet som forsikringen dekker. Uventet økning i inflasjonen vil også ha negativ effekt på skadeutbetalinger.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske konsesjonsområde. Brannkassen er selv ansvarlig for de brannskader som inntreffer for sine kunder. Siden det er stor variasjon i brannskadenes størrelse er det kjøpt reassuransesbeskyttelse hos Gjensidige Forsikring ASA. For 2017 er egenregningen 750.000

kroner; dvs at kun skader opp til denne grensen belaster brannkassens regnskap. Reassuranseprogrammet består hovedsakelig av ikke-proporsjonal reassuranse og er basert på beregnet eksponering, skadehistorikk og kapitalstruktur. Reassuransefunksjonen administreres i Gjensidige Forsikring ASA, som også inkluderer administrasjon av reassuranseprogrammet for de samarbeidende brannkassenes brannforsikring.

Naturskadeforsikring i Norge ivaretas gjennom et obligatorisk medlemskap i Norsk Naturskadepool. Dette er en ordning myndighetene har bedt norske forsikringselskaper administrere, og naturskadepremien fastsettes av myndighetene. Premien innkreves av forsikringselskapene i tilknytning til brannforsikrede objekter. Gjennom denne ordningen blir Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag eksponert for sin markedsandel (basert på brannforsikringssum) av summen av erstatningene i det norske markedet. Poolen kjøper, på vegne av medlemmene, et eget reassuranseprogram, noe som ytterligere reduserer risikoeksponeringen til medlemsselskapene. Forsikringsrisikoen vurderes som moderat med de reassuransedekninger som er kjøpt.

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse

Skadefrekvens og erstatningsstørrelse, gjennomsnittsskade, kan påvirkes av flere faktorer. En økning i skadefrekvens kan være sesongbetont eller skyldes mer varig påvirkning. For forsikring av bygninger, inventar og løsøre vil vinterkulde føre til økt skadefrekvens for eksempel på grunn av økt bruk av elektrisk strøm og fyring for oppvarming av hus. Mer varige endringer i skadefrekvensnivå kan oppstå for eksempel på grunn av endret kundeatferd og nye skadetyper. En varig endring i skadefrekvensnivå vil ha stor påvirkning på lønnsomheten. For brannforsikring er skadefrekvensen på et mye lavere nivå enn i mange andre bransjer.

Størrelsen på erstatningsbeløpene påvirkes av flere faktorer. I brannforsikring kan storskader få stor påvirkning på erstatningskostnadene. Antall storskader i løpet av et år viser stor variasjon fra et år til et annet. Dette gjelder spesielt for næringslivsmarkedet. De fleste bransjer vil ha en underliggende utvikling i gjennomsnittlig erstatningsbeløp på grunn av inflasjon. Historisk har skadeinflasjon for bygning vært noe høyere enn konsumprisindeksen.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag håndterer disse risikoene hovedsakelig gjennom tett oppfølging av utviklingen innen brann- og naturskadeforsikring, tegningsstrategi og aktiv skadebehandling.

Sensitivitetsanalyse – forsikringstekniske avsetninger

Beregning av forsikringstekniske avsetninger for en forsikringsportefølje innebærer at man skal finne et anslag for verdien av de fremtidige kontantstrømmer for erstatningsutbetaling, og det vil alltid være elementer av usikkerhet ved slike beregninger. Det er denne type usikkerhet som forbindes med avsetningsrisiko. Usikkerheten vil være avhengig av egenskaper ved risikotypen. Brann- og naturskadeforsikring er risiko med kort avviklingstid og er dermed mindre eksponert for endringer som påvirker erstatningsutbetalinger i fremtiden.

Inflasjonsrisiko ligger latent i de fleste forsikringsprodukter. Effekten vil variere som følge av produktenes utforming og de vilkår som gjelder ved skadeoppgjør.

Endring i inflasjon (+/- 1-prosentpoeng)	2017	2016
Brannforsikring	10.731	6.687
Naturskadeforsikring	10.208	7.650
Totalt	20.939	14.337

Kapitalstyring

Kjernen i forsikring er overføring av risiko, og selskapet er eksponert for risiko både innen forsikrings- og investeringsvirksomheten. Identifisering, kvantifisering og styring av risiko utgjør en vesentlig del av virksomheten. Ethvert forsikringsselskap må sørge for at kapitalbasen er tilstrekkelig i forhold til risikoeksponeringen. På den annen side har solvenskapital, eller egenkapital, en kostnad.

Et viktig mål for kapitalstyring er å balansere disse to aspektene. Selskapets mål for kapitalstyring er å sikre tilstrekkelig kapitalisering i forhold til negative utfall uten at det skaper en vanskelig finansiell situasjon, samt sørge for at selskapets kapital anvendes på en mest mulig effektiv måte.

Strategi og reglement for kapitalforvaltningen spesifiserer kravene til selskapets kapital. Kapitalstyringen følges opp av daglig leder som påser at kravene gitt av styret etterleves.

Forsikringsvirksomheten er underlagt kapitalkrav fra myndighetene. Kapitalsituasjon for selskapet rapporteres til relevante tilsynsmyndigheter. For selskapet er gjeldende regulatorisk krav basert på standardformelen gitt i Solvens II-regelverket. Selskapet har en sterk kapitalisering.

Regulatorisk kapitalkrav

Det regulatoriske kapitalkravet er beregnet ved bruk av standardformel i henhold til Solvens II-regler. Kapitalkravet for selskapet er 41,3 millioner kroner ved årsslutt. Tellende kapital er 121,2 millioner kroner. Dette gir en solvensmargin på 293 prosent.

Kapitalsituasjonen beregnes basert på selskapets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Tabell 1 - Regulatorisk solvenskapitalkrav (SCR)

	2017	2016
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	121.184	111.434
Solvenskapitalkrav (SCR)	41.308	30.994
Overskuddskapital	79.876	80.440
Solvensmargin etter Solvency II	293 %	360 %

Tellende kapital til å møte solvenskapitalkravet er differansen mellom eiendeler og forpliktelser beregnet i henhold til Solvens II prinsipper, justert for foreslått utbytte og ansvarlig lånekapital.

I tillegg til solvenskapitalkravet er det definert et absolutt minimums kapitalbehov. Dette kalles minstekapitalkravet (MCR). Faller kapitalen under dette nivået, vil det være forbudt å fortsette virksomheten.

Det er et regulatorisk minstekapitalkrav som skal være mellom 25 prosent og 45 prosent av solvenskapitalkravet.

Tabell 2 Regulatorisk minstekapitalkrav (MCR)

	2017	2016
Minstekapitalkrav øvre grense (45% av SCR)	18.589	13.947
Minstekapitalkrav nedre grense (25% av SCR)	10.327	7.749
Absolutt minstekapitalkrav (EUR 2,5 mill.)	23.809	22.586
Minstekapitalkrav (MCR)	23.809	22.586
Forholdet mellom tellende ansvarlig kapital og MCR	499 %	483 %

Tellende kapital er delt inn i tre kapitalgrupper i henhold til Solvens II-regelverket. Selskapet har

i hovedsak kapital i kapitalgruppe 1, som regnes for å være kapital av beste kvalitet. Av samlet tellende kapital kommer 114 millioner kroner fra kapitalgruppe 1.

Kapital i kapitalgruppe 2 består av avsetning til naturskadekapital. Naturskadekapital er kapital som bare kan brukes til å dekke krav etter naturskader, men som i en insolvent situasjon også kan benyttes til å dekke andre forpliktelser.

Selskapet har ikke kapital i kapitalgruppe 3.

Tabell 3 Tellende kapital til å møte kravet til kapital

	2017	2016
Basis kapital:		
- Kapitalgruppe 1	114.124	104.586
- Kapitalgruppe 2	7.058	6.847
- Kapitalgruppe 3	0	0
Sum basis kapital	121.184	111.434
Supplerende kapital	0	0
Total tellende ansvarlig kapital MCR	118.888	109.104
- Kapitalgruppe 2 for Solvency II formål		
Total tellende ansvarlig kapital SCR	121.184	111.434

De viktigste forskjellene mellom verddivurdering i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper er:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null under Solvens II
- Hold-til-forfall-obligasjoner er vurdert til virkelig verdi under Solvens II, mens amortisert kost brukes for regnskapsformål
- Forsikringstekniske avsetninger er vurdert annerledes (se nedenfor for mer informasjon)
- Kundefordringer verdsettes til null i Solvens II, da kontantstrømmen relatert til disse inngår i beregningen av forsikringstekniske avsetninger (premieavsetningen)
- Garantiordningen er behandlet som en forpliktelse under Solvens II, mens det regnes som egenkapital i henhold til regnskapsprinsipper
- Ulik verddivurdering av utsatt skatt som følge av forskjellene ovenfor

Ifølge Solvens II-prinsipper er forsikringstekniske avsetninger gitt ved summen av et beste estimat og en risikomargin. For skadeforsikring kan beste estimat for forsikringstekniske avsetninger deles opp i premieavsetninger og erstatningsavsetninger. Tabellene nedenfor viser de forsikringstekniske avsetningene for selskapet i henhold til Solvens II-prinsipper og regnskapsprinsipper

Tabell 4 - Forsikringstekniske avsetninger

	Solvens II	Forskjell
Erstatningsavsetninger for skadeforsikringer	1.374	1.374
Premieavsetning for skadeforsikringer	3.865	3.865
Risikomargin	557	557
Sum forsikringstekniske avsetninger	5.796	5.796

Erstatningsavsetningene for skadeforsikringer er diskontert i Solvens II, mens erstatningsavsetningene ikke er diskontert i regnskapstallene. Alle øvrige forutsetninger for Solvens II formål er identiske med de regnskapsmessige forutsetninger.

Premieavsetningene for skadeforsikringer i Solvens II er beregnet som nåverdien av fremtidige kontantstrømmer for ikke avløpt risiko for kontrakter innen kontraktens grense. Premieavsetningene i henhold til regnskapsprinsipper tilsvarer ikke avløpt risiko av forfalt premie for kontrakter som gjelder på verdsettelsestidspunktet, hvor det ikke gjøres fradrag for eventuelle kostnader før den forfalte premien periodiseres. Den praktiske konsekvensen av denne forskjellen er i hovedsak at forventet fremtidig overskudd for kontraktene selskapet er

ansvarlig for inkluderes som tellende kapital i Solvens II-balansen. At premieavsetningene i Solvens II er diskontert gir også en forskjell.

En risikomargin inkluderes i de forsikringstekniske avsetningene i henhold til Solvens II-prinsipper. Risikomargin beregnes som kostnaden ved å ha nødvendig kapital for eventuelt å avvikle virksomheten.

Merk at Solvens II rentekurver, uten volatilitetsjustering, benyttes for å beregne forsikringstekniske avsetninger. Ingen overgangsregler benyttes.

Regulatorisk solvenskapitalkravet er bygget opp for å ta høyde for ulike risikokilder.

Markedsrisiko er den største risikoen for Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag. Innen skadeforsikring er risikoen hovedsakelig knyttet til usikkerhet i forsikringsresultatet for det neste året (premierisiko), samt at risikoen for at erstatningsavsetningene ikke er tilstrekkelige (reserverisiko). Motpartsrisiko og operasjonell risiko bidrar også til kapitalkravet.

Det oppstår en diversifiseringsfordel siden alle risikoene ikke vil inntreffe på samme tid.

Tabell 5 - Regulatorisk solvenskapitalkrav

	2017	2016
Tilgjengelig kapital		
Kapitalkrav for skadeforsikringer	4.743	4.023
Kapitalkrav for markedsrisiko	38.544	29.201
Kapitalkrav for motpartsrisiko	2.778	878
Diversifisering	-5.151	-3.365
Basis solvenskapitalkrav	40.914	30.737
Operasjonell risiko	394	257
Sum regulatorisk solvenskapitalkrav	41.308	30.994

Innføring av Solvens II regelverket

Solvens II-regelverket trådte i kraft 1.januar 2016. Kapitalsituasjonen er beregnet basert på selskapets forståelse og tolkning av krav og premisser gitt i lov og forskrift.

Videre er det fortsatt noe usikkerhet knyttet til kapitalkrav og tellende krav under Solvens II. Av størst betydning for skadeforsikringsselskaper er behandling av garantiavsetning og skatteeffekter.

Finanstilsynet argumenterer for at garantiavsetningen skal behandles som en forpliktelse under Solvens II. Selskapet er av den oppfatning at særnorske avsetninger som faktisk er et egenkapitalelement, må behandles som solvenskapital. Selskapet vil fortsette å arbeide for et regelverk i tråd med dette. Inntil endelig avklaring foreligger er garantiavsetningen behandlet som forpliktelse under Solvens II.

For skatteeffekter se høringsforslaget om endring i skatteregler som er omtalt under note 21 (Hendelser etter balansedagen).

4. Premieinntekter og erstatningskostnader mv. i skadeforsikring

	Brannforretning Norge	Naturforretning Norge	Sum Norge
Forfalte premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	8 115 247	1 026 731	9 141 978
Gjenforsikringsandel	-2 233 348	-163 120	-2 396 468
For egen regning	5 881 899	863 611	6 745 510
Opptjente premier			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	7 960 457	998 359	8 958 816
Gjenforsikringsandel	-2 233 348	-163 120	-2 396 468
For egen regning	5 727 109	835 239	6 562 348
Erstatningskostnader			
Brutto – direkte forretning og mottatt proporsjonal gjenforsikring	-2 819 699	-624 213	-3 443 912
Gjenforsikringsandel	601 939	-	601 939
For egen regning	-2 217 760	-624 213	-2 841 973
Påløpte brutto erstatningskostnader			
Inntruffet i år brutto	-2 870 351	-673 394	-3 543 745
Inntruffet tidligere år brutto	50 352	49 181	99 533
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	3 847 146	481 305	4 328 451
Brutto erstatningsavsetning	1 030 521	817 868	1 848 389

5. Kostnader

	2017	2016
Forsikringsrelaterte adm.kostnader:		
Avskrivninger og verdiendringer	65.826	62.117
Lønns- og personalkostnader	3.171.590	1.843.225
Honorarer tillitsvalgte	254.402	189.100
IKT-kostnader	19.151	59.457
Godtgjørelse til revisor (inkl. mva)	187.950	187.535
Andre kostnader	2.514.342	2.651.274
Avgitt kostnader knyttet til mottatt provisjon	-4.337.107	-3.315.594
Avgitt lønns- og personalkostnader salg	-842.769	-544.863
Avgitt øvrige salgskostnader	-763.451	-903.648
Sum	269.934	228.603
Salgskostnader:		
Lønns- og personalkostnader	842.769	544.863
Provisjon		0
Øvrige salgskostnader	763.451	903.648
Sum	1.606.220	1.448.511
Spesifikasjon av revisors godtgjørelse:		
Revisjon	104.375	117.429
Attestasjonstjenester		
Revisjon - rådgivning skatt		
Rådgivning - annen rådgivning	83.575	
Sum	187.950	117.429

6. Lønn og godtgjørelse

	2017	2016
Gjennomsnittlig antall ansatte	3,2	3,2
Lønn/godtgjørelse til:		
-Daglig leder	887.919	833.178
-Årets pensjonsopptjening daglig leder	80.748	69.205
-Styret	203.400	156.600
-Kontrollkomiteen	22.500	0
-Generalforsamling	28.502	32.500

7. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader

	2017	2016
Kostnader knyttet til mottatt provisjon	4.337.107	3.315.594
Sum andre forsikringsrelaterte driftskostnader	4.337.107	3.315.594

8. Transaksjoner mellom Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag og Gjensidige Forsikring ASA

Til gode hos andre forsikringsselskaper

Våre tilgodehavender fra Gjensidige Forsikring ASA er inkludert i 'andre fordringer' med kr. 726.276.

Andre forsikringsrelaterte inntekter (provisjoner)

Vi mottar provisjon for salg av forsikringer fra Gjensidige Forsikring ASA, Gjensidige Pensjonsforsikring AS og Gjensidige Bank ASA. Provisjonene fordeler seg slik:

	2017	2016
Mottatt provisjon fra Gjensidige Forsikring ASA	4.272.664	3.949.857
Mottatt provisjon fra Gjensidige Pensjonsforsikring AS	22.833	16.620
Mottatt provisjon fra Gjensidige Bank ASA	6.556	7.404
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	4.302.053	3.973.881

Administrasjonskostnader

Gjensidige Forsikring ASA yter tjenester på flere områder som vi betaler godtgjørelse for. I resultatregnskapet er disse kostnadene inkludert i Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader.

	2017	2016
Kostnader brannforretningen	575.540	551.250
Kostnader øvrige tjenester	135.585	145.894

9. Pensjon

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag er forpliktet til å ha en tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger oppfyller lovens krav.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag har både innskuddsbaserte og ytelsesbaserte pensjonsordninger for sine ansatte. Den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lagt i en egen pensjonskasse og er lukket for nyansatte. Nyansatte blir meldt inn i den innskuddsbaserte pensjonsordningen.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Innskuddspensjon er en privat pensjonsordning som er et supplement til folketrygden. Ytelsene fra pensjonsordningen kommer i tillegg til alderspensjon fra folketrygden. Pensjonsalder er 70 år.

Den innskuddsbaserte ordningen er en ordning hvor selskapet betaler faste innskudd til et fond eller en pensjonskasse, og hvor det ikke foreligger noen juridisk eller underforstått forpliktelse til å betale ytterligere innskudd.

Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

Med virkning fra og med 2016 har selskapet endret sine innskuddssatser og knekkpunkt som en tilpasning til ny lov om foretakspensjon. De nye satsene er syv prosent av lønn mellom 0 og 7,1 G og 20 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Beskrivelse av ordningen

Alderspensjon sammen med ytelser fra folketrygden og hensyntatt eventuelle fripoliser fra tidligere arbeidsforhold utgjør ca 70 prosent av lønn ved fratredelsesalder, forutsatt full opptjeningstid på 30 år. Pensjonsalderen er 70 år, men for assurandørene gjelder en pensjonsalder på 65 år.

Den ytelsesbaserte ordningen er en ordning som gir de ansatte kontraktsmessige rettigheter til fremtidige pensjonsytelser. Videre inngår i ordningen uførepensjon, ektefelle-/samboerpensjon og barnpensjon etter nærmere bestemte regler.

I tillegg har Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag pensjonsforpliktelser overfor enkelte arbeidstakere ut over den ordinære kollektivavtalen. Dette gjelder ansatte med lavere pensjonsalder, arbeidstakere med lønn over 12 G og tilleggspensjoner.

Den ordinære alderspensjonen er en sikret ordning hvor arbeidsgiver bidrar med innbetaling til pensjonsmidler. Pensjon ut over den ordinære kollektivavtalen er en usikret ordning som betales over driften.

Med virkning fra og med 2016 har selskapet fjernet KPI-reguleringen av løpende pensjoner. Regnskapsmessig ble dette behandlet som en planendring. Det ble innregnet en inntekt på 0 kroner i pensjonskostnaden og pensjonsforpliktelsen ble redusert tilsvarende.

Aktuarielle forutsetninger

Fastsatte aktuarielle forutsetninger fremkommer av tabellen. Diskonteringsrenten er den forutsetningen som har størst innvirkning på verdien av pensjonsforpliktelsen. Lønnsregulering, pensjonsregulering og G-regulering er basert på historiske observasjoner og forventet fremtidig inflasjon. Lønnsveksten er satt til 3,1 prosent, som i fjor, og er justert for alder basert på avtagende lønnskurve. Den ettårige nominelle lønnsveksten 2017/2018 er beregnet til 0 prosent, som er ned fra fjorårets 1,5 prosent. Årsaken til den lave lønnsveksten er at pensjonsordningen er lukket for nye medlemmer og at gjennomsnittlig alder for ansatte medlemmer er 82 år.

Diskonteringsrenten er basert på en rentekurve som fastsettes med utgangspunkt i OMF-renten (obligasjoner med fortrinnsrett). Diskonteringsrenten er basert på observerte renter frem til cirka ti år. Markedets langsiktige syn på rentenivå er estimert basert på realrentekrav, inflasjon og fremtidig kredittrisiko. I perioden mellom de observerte renter og de langsiktige markedsforsventninger er det gjort en interpolasjon. Det er således beregnet en diskonteringskurve for hvert år som det skal utbetales pensjon.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag benyttet frem til og med 2016 GAP07, som er en dynamisk dødelighetsmodell som tar hensyn til forventet utvikling i levealder. I 2017 er K2013BE benyttet, da denne estimerer forventet levealder på en bedre måte enn GAP07 viste seg å gjøre.

Sensitivitetsanalysen er basert på at kun én forutsetning endres om gangen og at alle andre holdes konstant. Dette er sjelden tilfelle da flere av forutsetningene samvarierer. Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved bruk av samme metode som er lagt til grunn i den aktuarielle beregningen av pensjonsforpliktelsen i balansen.

Risiko

Risiko i netto pensjonsforpliktelse er en kombinasjon av selve pensjonsordningen, pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler, finansieringsnivå og samvariasjon mellom pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag er utsatt for finansiell risiko siden pensjonsmidlene forvaltes i Gjensidige Pensjonskasse som en investeringsvalgportefølje. Finansiell risiko er knyttet til investeringer i aksjer, rentebærende verdipapirer og eiendom. Investeringer foretas hovedsakelig i verdipapirfond og obligasjoner. Den finansielle risikoen omfatter aksje-, rente-, kreditt-, valuta- og likviditetsrisiko, hvorav den største risikofaktoren er renterisiko.

Finansiell risiko i pensjonsmidler estimeres ved bruk av definerte stressparametere for hver aktivaklasse samt forutsetninger om hvordan utviklingen i de ulike aktivaklassene samvarierer.

Renterisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot renterisiko ansees som moderat som følge av at markedsverdivektet durasjon er på ca 2,5 år. Porteføljeverdien vil falle med cirka 2,5 prosent ved et parallelt skift i rentekurven på pluss ett prosentpoeng.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot renterisiko. Diskonteringsrenten er sammensatt av markedsrenter i ti år, fra år 20 er det lagt langsiktige likevektsrenter til grunn, og mellom år ti og år 20 interpoleres det lineært mellom markedsrenter og langsiktige likevektsrenter. Et skift i markedsrentene vil dermed direkte påvirke verdien av kontantstrømmene frem til år ti og

deretter gi fallende effekt de neste ti årene. Fra år 20 vil markedsrentene kun ha marginal effekt.

Pensjonsforpliktelsen vil stige med 8,4 prosent ved et parallelt skift i hele rentekurven på minus et prosentpoeng. Verdien vil falle med 7,3 prosent ved en renteøkning på ett prosentpoeng.

Sammenhengen mellom pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene gjør at selskapet innregner et eiendelstak siden ikke alle pensjonsmidler kan benyttes til å betale fremtidige premier. Dette medfører at effekten av en rentenedgang vil være begrenset til de forpliktelsene som er henført til dagens ansatte og at forpliktelser henført til pensjonister blir relativt uforandret. Rentenedgang er den største risikoen på grunn av forpliktelsens lange løpetid. Renteoppgang leder til et fall i pensjonsforpliktelsene, men mye av fallet vil lede til økt potensiell pensjonsregulering. 32 prosent av pensjonsmidlene henføres til dagens ansatte. Over tid vil imidlertid ansatte stadig få en lavere andel av pensjonsmidlene som følge av fratreden og overgang til pensjon. Dermed vil en større andel av avkastning tilfalle pensjonister og tidligere ansatte og mindre til arbeidsgiver. Dette er innarbeidet i eiendelstak-vurderingen.

Kredittrisiko

Pensjonsmidlenes eksponering mot kredittrisiko ansees som moderat. Kredittrisikoen styres gjennom rammer for største engasjement og rating på enkeltinvesteringer. Hovedtyngden av pensjonskassens renteinvesteringer skal være innenfor «investment grade». Over fem prosent av pensjonskassens renteinvesteringer har en svakere rating enn BBB. Obligasjoner som ikke er ratet utgjør 37 prosent. Dersom kredittrisiko på global basis økte med en faktor tilsvarende den faktoren som brukes i stresstester for pensjonskasser (tilsvarende en forverring mot 99,5 prosent percentilen) ville det lede til et fall på cirka 9 prosent i obligasjonsporteføljen. Dette vil tilsvare en gjennomsnittlig spreadutgang på 2,1 prosent.

Pensjonsforpliktelsene er eksponert mot noe kredittrisiko da den norske OMF-renten, som er utgangspunkt for fastleggelsen av diskonteringsrente, inneholder en viss kredittrisiko.

Kredittpåslag (mot ti år swap) per 31. desember 2017 var 0,52 prosent.

Basert på samme stresstest som for pensjonsmidlene, ville forpliktelsene synke med cirka 11,7 prosent basert på spreadutgang på 0,9 prosent.

Samlet sett ville reduksjonen i forpliktelsene være noe høyere enn fallet i verdien av pensjonsmidlene.

Levetid og uførhet

Levetidsforutsetningene er basert på tabellen K2013BE som rapportert av FNO (Finans Norge) AS.

K2013BE er et levetidsestimat som benyttes av de fleste foretak. Imidlertid må disse forutsetningene følges opp årlig.

Uførehyppigheten er basert på tabellen IR73. Denne måler uførheten på lang sikt. Forekomsten av uførhet er lav sammenliknet med mange andre arbeidsgivere.

Selskapets ansatte kan bli involvert i større katastrofelignende hendelser som flyulykker, bussulykker, tilskuere til sportsarrangement eller hendelser på arbeidsplassen. Dersom en slik hendelse inntreffer vil pensjonsforpliktelsen kunne øke betraktelig. Det er investert i

katastrofeforsikringer som gjør at brannkassen får erstatning dersom en slik hendelse inntreffer.

Lønnsutvikling

De fremtidige pensjonsytelsene avhenger av den fremtidige lønnsutvikling og utviklingen i Folketrygdens grunnbeløp (G). Dersom selskapets lønnsutvikling er lavere enn økningen i G, reduseres ytelsene. Selskapet legger til grunn at lønnsutvikling avhenger av alder. En yngre medarbeider kan forvente høyere årlig lønnsvekst enn en eldre medarbeider. Det betyr at lønnsvekst avhenger av alder.

Lønnsvekst vil avvike fra den banen som er fastlagt ved at ansatte får høyere eller lavere lønnsvekst enn det som banen tilsier. Selskapet styrer lønnsutvikling for ansatte basert på tariffavtaler og individuelle avtaler. Fra år til år kan det forekomme hopp i lønnsnivå.

Dersom lønnsveksten blir en prosent høyere vil det lede til 3,9 prosent økning av forpliktelsen. En økning i reallønn vil øke forpliktelsene. En økning i inflasjon vil øke lønn og Pensjonsregulering mens diskonteringsrate og forpliktelsene vil i liten grad endres..

Minstekrav til nivået på pensjonsmidler

Pensjonsmidlene må tilfredsstille visse minstekrav definert i norsk lov, forskrifter og pålegg fra Finanstilsynet.

Dersom nivået på pensjonsmidlene blir lavere enn en nedre grense, vil selskapet måtte innbetale ekstra pensjonsmidler for å dekke opp for den nedre grensen. Under visse forutsetninger vil også selskapet få tilbakebetalt pensjonsmidler.

I 2016 ble det foreslått en rekke endringer i norsk regulering. Det er ikke fattet vedtak om slike endringer ennå. En slik endring kan være at pensjonsmidlene i pensjonskassen skal underlegges et fonderingskrav på linje med Solvens II. Nivået på pensjonsmidlene går inn i en periode med politisk risiko.

Lave renter kan lede til at Finanstilsynet pålegger Gjensidige Pensjonskasse å senke renten fra 2 prosent til 1,5 prosent, eventuelt 1 prosent for nye opptjente ytelser. Selskapet forventer at det er høy risiko for at renten vil bli senket til 1 prosent dersom langsiktige statsrenter blir liggende på 1,3 prosent-nivået.

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag antar at et fortsatt lavt rentenivå i fremtiden og endringer i EU-baserte regler vil kunne medføre en økning i fremtidige tilskudd til den fonderte pensjonsordningen.

Privat avtalefestet pensjonsordning (AFP)

Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag er som medlem i FNO tilknyttet AFP-avtale for sine ansatte.

AFP er en ytelsesbasert ordning som er finansiert i fellesskap av svært mange arbeidsgivere.

Pensjonsordningens administrator har ikke fremlagt beregninger som fordeler pensjonsordningens midler eller forpliktelser til de enkelte medlemsforetakene. Selskapet innregner således ordningen som en innskuddsordning.

Dersom pensjonsordningens administrator framlegger slike fordelinger kan det lede til at

ordningen skal innregnes som en ytelsesordning. Imidlertid er det vanskelig å fremkomme med fordelingsnøkler som kan aksepteres av selskapet. En fordelingsnøkkel basert på selskapets andel av samlet årlig lønn vil ikke kunne aksepteres da denne nøkkelen er for enkel og ikke vil reflektere de økonomiske forpliktelsene på en adekvat måte.

	Sikret 2017	Usikret 2017	Sum 2017	Sikret 2016	Usikret 2016	Sum 2016
Antall aktive medlemmer			0			0
Antall pensjonister	2	2	4	2	2	4
Nåverdi av pensjonsforpliktelse						
Pr. 01.01	1.575.796	475.633	2.051.429	5.761.538	800.550	6.562.088
Kostnaden av åpenbare lønner			0			0
Årens pensjonsoppføring			0	0	0	0
Arbeidsgivers utgift av årens oppføring	0	0	0	0	0	0
Resterkostnad	37.933	6.538	44.471	158.616	15.859	174.475
Fjernnet KPI-regulering av løpende pensjoner			0	-9.869.118	-16.183	-1.003.101
Akkumulerte gevinst og tap	-82.484	11.624	-70.860	-3.482.003	-9.078	-3.491.081
Utbetalte ytelser	-1.235.575	-277.704	-1.513.279	-400.695	-285.276	-685.971
Arbeidsgivers utgift av innbetalte pensjonsmidler		-43.322	-43.322		-30.239	-30.239
Virksoverhetsrammenettstilling			0	0		0
Virkning av den øvre grensen for årslønnen			0	525.258		525.258
Kursendringer i utenlandsk valuta			0			0
Pr. 31.12	1.407.670	172.769	1.580.439	1.575.796	475.633	2.051.429
Beløp innregnet i balansen						
Nåverdi av pensjonsforpliktelse	1.407.670	172.769	1.580.439	1.575.796	382.942	1.958.738
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-1.677.535	0	-1.677.535	-2.144.224		-2.144.224
Netto pensjonsforpliktelse (egen pensjonsmidler)	-2.69.865	172.769	-97.096	-568.427	382.942	-185.485
Virkelig verdi av pensjonsmidler						
Pr. 01.01	2.144.224	0	2.144.224	6.216.242		6.216.242
Revensteinekt	53.679	0	53.679	171.348		171.348
Avkastning ut over revensteinekt	-396.791		-396.791	-3.842.671		-3.842.671
Bidrag fra arbeidsgiver		43.322	43.322	0	30.239	30.239
Utbetalte ytelser	-1.235.575		-1.235.575	-400.695		-400.695
Arbeidsgivers utgift av innbetalte pensjonsmidler		-43.322	-43.322		-30.239	-30.239
Overvalutale oppkjøp			0			0
Oppgjør			0			0
Pr. 31.12	1.677.537	0	1.677.537	2.144.224	0	2.144.224
Pensjonskostnad innregnet i resultatet						
Årens pensjonsoppføring			0			0
Resterkostnad	37.933	6.538	44.471	158.616	15.859	174.475
Revensteinekt	-53.679		-53.679	-171.348	0	-171.348
Fjernnet KPI-regulering av løpende pensjoner			0	-9.869.118	-16.183	-1.003.101
Arbeidsgivers utgift			0			0
Pensjonskostnad	-15.746	6.538	-9.208	-999.650	-324	-999.974
Kostnader er innregnet i følgende gruppe i resultatregnskapet						
Forsikringsbærende administrasjonskostnader, provisjon for motpart gjensidig og salgskostnader	-15.746	6.538	-9.208	-999.650	-324	-999.974
Ny utøvelse av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse (eiende) innregnet i andre resultatkomponenter						
Akkumulert beløp pr. 01.01.			3.485.055			2.608.206
Avkastningen på pensjonsmidler			396.791			3.842.671
Endringer i demografiske forutsetninger			-193.966			-3.495.243
Endringer i økonomiske forutsetninger			123.017			4.161
Virkningen av den øvre grensen for årslønnen			0			525.258
Akkumulert beløp pr. 31.12.			3.810.897			3.485.055
Alternativ til forutsættninger						
Diskonteringsrenten			2,57 %			2,77 %
Lønnsregulering			3,10 %			3,10 %
Endring i folketrygdens grunnbeløp			3,10 %			3,10 %
Pensjonsregulering			0,00 %			0,00 %
Øvrige spesifikasjoner						
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til den innkuddsbærende pensjonsordningen			191.846			163.303
Beløp innregnet som kostnad for bidrag til Pensjonsordningen for LO/NHO			37.368			35.984
Forventet innbetaling til Pensjonsordningen for LO/NHO neste år			37.405			36.020
Forventet innbetaling til den ytelsesbaserte pensjonsordningen neste år						
Prøsum			penjonsforpliktelse 2017			Endring i pensjonsforpliktelse 2016
Samsvillet						
10 % økt dødelighet			-4,40 %			-3,4 %
10 % redusert dødelighet			3,30 %			2,6 %
+1 %-po-ang diskonteringsrenten			-7,30 %			-5,2 %
-1 %-po-ang diskonteringsrenten			8,40 %			6,0 %
+1 %-po-ang lønnsregulering			0,00 %			0,0 %
-1 %-po-ang lønnsregulering			0,00 %			0,0 %
+1 %-po-ang G-regulering			0,00 %			0,0 %
-1 %-po-ang G-regulering			0,00 %			0,0 %
+1 %-po-ang pensjonsregulering			8,50 %			6,1 %
-1 %-po-ang pensjonsregulering			0,00 %			0,0 %

Verdssettelseshierarki 2017	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdssett teknikk basert på obs. markedsdata	Verdssett teknikk basert på ikke obs. markedsdata	pr. 31.12.2017
Aksjer og andeler	-	209 692	-	209.692
Obligasjoner	1 194 406	139 236	-	1.333.642
Derivater	-	75 489	-	75.489
Bank	-	58 714	-	58.714
Sum	1.194.406	483.131	-	1.677.537

Verdssettelseshierarki 2016	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdssett teknikk basert på obs. markedsdata	Verdssett teknikk basert på ikke obs. markedsdata	pr. 31.12.2016
Aksjer og andeler	-	51 461	-	51.461
Obligasjoner	1 578 149	450 287	-	2.028.436
Derivater	-	8 577	-	8.577
Bank	-	55 750	-	55.750
Sum	1.578.149	566.075	-	2.144.224

10. Skatt

	2017	2016
Midlertidige forskjeller		
Tap på fordringer		
Drafsmidler	-97.930	-65.328
Pensjonsforpliktelser	97.097	92.795
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-833	27.467
Estimatavvik pensjonsforpliktelser mot egenkapitalen		
Sum midlertidige forskjeller over resultatet	-833	27.467
Alsjer, andeler, obligasjoner og øvrige verdipapirer	160.012	-621.936
Andre forskjeller - sikkerhetsvurderinger	4.099.000	4.099.000
Netto midlertidige forskjeller	4.258.179	3.504.531
Netto forpliktelser ved utsatt skatt (eiendeler ved utsatt skatt)	1.064.545	876.133
Beregning av skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	12.695.212	10.354.234
Implementerings effekt ny forkrift		
Estimatavvik pensjonsforpliktelser	-325.932	-876.848
Endring i andre midlertidige forskjeller	28.301	-545.426
Permanente forskjeller	-131.866	221.084
Korreksjon tidligere år		
Ragnskapsmessig gevinst ved salg av aksjer	-2.317.125	-1.766.627
Tilbakeføring av verdsettelse av finansielle instrumenter	-7.440.546	-3.781.774
Aksjenslytte etter fraktsmetoden	-738.853	-699.147
Tilbakeføring 3 % av skattefrie inntekter etter fraktsmetoden	2.121	3.549
Ikke fradrag berettiget rente på lignet skatt		
Ikke skattepliktig rente på tilbakebetalt skatt	-146	-746
Skattepliktig inntekt	1.771.166	2.908.299
Benyttelse av fremførbart underkudd		
Mottatt konsernbidrag		
Fremførbart underkudd		
Betalbar skatt	442.799	727.075
Spesifikasjon av skattekostnad		
Betalbar skatt	442.799	727.075
Formsskatt	186.438	169.707
Endring utatt skattutsett skattefordel	269.895	454.248
Implementerings effekt ny forkrift (endring i skatteab)		
Korreksjon tidligere år	-20.125	73.728
Skattekostnad i regnskapet	879.007	1.424.758
Avstemning av skattekostnad		
\$ skattekostnad i regnskapet	879.007	1.424.758
\$ skatt av resultat før skattekostnad	3.173.803	2.588.599
Forskjell mellom årets skattekostnad og 25 % av res. før skatt	-2.294.796	-1.163.801
Forklaring på hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25 % av resultatet før skatt		
\$ skatt av midlertidige forskjeller verdipapirer	185.487	-98.673
\$ skatt av permanente forskjeller	-2.748.167	-1.453.861
Utsett skatt/utsett skattefordel ført via egenkapital		
\$ skatt av ikke skattepliktig rente på tilbakebetalt skatt	-37	-187
Formsskatt	186.438	169.707
\$ skatt på andre resultatkomponenter	81.483	219.213
\$ skatt av feil tidligere år		
For lite betalt skatt tidligere år		
Sum differanse	-2.294.796	-1.163.801

11. Eierbenyttet eiendom, anlegg og utstyr

	Anlegg og utstyr	Eierbenyttet eiendom
Anskaffelseskost pr 01 01 16	621.394	4.038.540
Tilgang i året	446.925	
Utrangert	-410.062	
Avgang i året		
Anskaffelseskost pr.31.12.16	658.257	4.038.540
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01 01 16	-375.463	-1.254.540
Årets ordinære avskrivninger	-62.117	-21.032
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden		
Tilbakeført utrangert	410.063	
Avgang ordinære avskrivninger		
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.16	-27.517	-1.275.572
Bokført verdi 31.12.16	630.740	2.762.968
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utryttbar levetid (år)	20 %	Over 30 og 20år
	Anlegg og utstyr	Eierbenyttet eiendom
Anskaffelseskost pr 01 01 17	658.257	4.038.540
Tilgang i året		
Utrangert		
Avgang i året		
Anskaffelseskost pr.31.12.17	658.257	4.038.540
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 01 01 17	-27.517	-1.275.572
Årets ordinære avskrivninger	-65.825	-81.290
Tap ved verdifall innregnet i resultatet i perioden		
Tilbakeført utrangert		
Avgang ordinære avskrivninger		
Akkumulerte avskrivninger og tap ved verdifall 31.12.17	-93.342	-1.356.862
Bokført verdi 31.12.17	564.915	2.681.678
Avskrivningsmetode	Lineært	Lineært
Utryttbar levetid (år)	20 %	Over 30 og 20år
	2017	2016
Markedsverdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	62.000	62.000
Balansført verdi av tomter og eierbenyttede eiendommer	62.000	62.000
Merverdi utover balansført verdi	0	0

12. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdipapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)
- Valutaterminer, aksjeopsjoner, fremtidige renteavtaler og valutawapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelsesmetoder for derivater (opsjonsprisindekser etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjonsfond hvis virkelige verdi er bestemt på bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Børsnoterte ansvarlige lån

Verdsettelse basert på observerbare markedtsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedtsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på observerbare markedtsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Sertifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspread der hvor det er aktuelt.
- Rentebærende forpliktelser (bankdrift) målt til virkelig verdi. De rentebærende forpliktelsene verdsettes basert på observerbare rentekurver.
- Eiendomsfond. Eiendomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedtsdata

Når verken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedtsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eiendeler/forpliktelser ved hjelp verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedtsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsatt basert på ikke-observerbare markedtsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedtsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsatt basert på ikke-observerbare markedtsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE) og lokale eiendomsinvesteringer.
- PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontantstrømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er

organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av den/de verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.

- Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag egne utlån

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringsansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler, samt obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

	Balansført verdi 31.12.2017	Virkelig verdi 31.12.2017	Balansført verdi 31.12.2016	Virkelig verdi 31.12.2016
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	83 522 838	83 522 838	66 382 821	66 382 821
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	28 310 777	28 310 777	36 764 549	36 764 549
Finansielle eiendeler som holdes til forfall				
Obligasjoner som holdes til forfall		0		0
Utlån og fordringer				
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning klassifisert som lån og fordringer		0		0
Utlån		0		0
Fordringer i forbindelse med direkte forretning og gjensikring	1 176 796	1 176 796	662 371	662 371
Andre fordringer	379 666	379 666	568 428	568 428
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0		0
Kontanter og bankinnskudd	15 640 327	15 640 327	13 741 747	13 741 747
Sum	129.030.404	129.030.404	118.119.916	118.119.916
Finansielle forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til amortisert kost				
Ansvarlig lån		0		0
Andre forpliktelser	5 423 515	5 423 515	5 447 629	5 447 629
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og gjensikring		0		0
Pålopte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter	250 015	250 015	241 257	241 257
Forpliktelser innen konsernet		0		0
Sum	5.673.530	5.673.530	5.688.886	5.688.886

Verdsettelseshierarki 2017	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett teknikk basert på obs markedsdata	Nivå 3 Verdsett teknikk basert på ikke obs markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	104.827.352	0	7.006.263	111.833.615
Aksjer og andeler	83.360.838	0	162.000	83.522.838
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	21.466.514		6.844.263	28.310.777

Verdsettelseshierarki 2016	Nivå 1 Kvoterte priser i aktive markeder	Nivå 2 Verdsett teknikk basert på obs markedsdata	Nivå 3 Verdsett teknikk basert på ikke obs markedsdata	SUM
Finansielle eiendeler				
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	87.479.275	701.412	14.966.683	103.147.370
Aksjer og andeler	65.529.409	701.412	152.000	66.382.821
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	21.949.866		14.814.683	36.764.549

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2017

	Pr. 1.1.2017	Netto realisert/realisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2017	Andel av netto realisert gevinst over resultat som relatere seg til instrum er som ennå ikke pr. 31.12.2017
Aksjer og andeler	152.000		10.000				162.000	
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning								
Sum	152.000	-	10.000	-	-	-	162.000	

Sensitivitet finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

		Sensitivitet
Aksjer og andeler	Verdifall på 10%	16.200
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	Verdifall på 10%	0
Sum		16.200

Avstemming finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3) 31.12.2016

	Pr. 1.1.2016	Netto realisert/realisert gevinst over resultatet	Kjøp	Salg	Oppgjør	Overføring til/fra nivå 3	Pr. 31.12.2016	Andel av netto realisert gevinst over resultat som relatere seg til instrum er som ennå ikke pr. 31.12.2016
Aksjer og andeler	152.000						152.000	
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning								
Sum	152.000	-	-	-	-	-	152.000	

Sensitivitet finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata (nivå 3)

		Sensitivitet
Aksjer og andeler	Verdifall på 10%	15.200
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	Verdifall på 10%	0
Sum		15.200

13. Aksjer og andeler

Aksjeselskaper - ikke børsnoterte, norske	Organisasjonsnummer	Markeds verdi
Storfjord Kulturhus BA	980530418	1.000
Peer Gynt Galleriet AS	986545239	5.000
BK Forum	919864222	10.000
Vitafjord AS	990060509	150.000
Sum norske finansaksjer		166.000
Norske finansaksjer	Organisasjonsnummer	Markeds verdi
Gjensidige Forsikring ASA	995568217	510.070
Sum norske finansaksjer		510.070
Aksje fond norske	Organisasjonsnummer	Markeds verdi
Delphi Global	989747746	6.312.800
Danske Invest Norge Aksjer Inst 1	981582020	17.603.324
KLP Aksje Norge Index II - GIR	992966092	8.098.360
KLP Aksje Global Indeks 4	988244163	10.538.990
Delphi Nordic	960058658	5.235.668
Alfred Berg Norge Classic	957801412	3.059.995
Storebrand Global Verdi	979364768	3.303.627
Nordea Stabile Aksjer Global	989851020	5.202.409
KLP Aksje Europa Indeks II	990122555	4.762.323
First Generator	995796198	4.791.179
Sum andre norske aksjer		68.908.675
Statlig eide foretak norske		Markeds verdi
Muritunet AS	961721652	1.000
Sum utenlandske aksjer		1.000
Aksje fond Utenlandske	Organisasjonsnummer	Markeds verdi
Fisher Investments Inst Emerg Markets Eq Fund		6.327.890
Investec GSF Glob Eq Acc Gross USD		4.025.363
Danske Inv Global Em Markets		2.752.092
Sum norske aksjefond		13.105.345
Grunnfondsbevis-norske	Organisasjonsnummer	Markeds verdi
Egenkapitalbevis Sparebanken Møre	937899319	695.520
Sum gunnfondsbevis		695.520
Sum aksjer og andeler		83.386.610

14. Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

Obligasjoner i private foretak (norske)	Markeds	
	verdi	
Solstad Farstad ASA		136.226
Fondsobl Sparebank 1 SMN 13/99		1.000.000
Aker ASA 12/22		2.000.000
Color Group 12/19		1.000.000
Storebrand Livsforsikring AS FRN Perp Call 03/20		1.028.800
Marine Harvest ASA 13/18 FRN		1.000.000
Sum		6.165.026
Obligasjonsfond - norske	Markeds	
	verdi	
DNB Obligasjon		2.144.011
Danske Invest No Obl Instit		8.175.828
Nordea Obligasjon II		5.038.044
KLP Obligasjon Global I		1.021.357
Sum Obligasjonsfond norske		16.379.240
Obligasjonsfond - utenlandske	Markeds	
	verdi	
PGIM Intermediate DUR US Corp Bond Fund		4.030.559
Pramerica US Corporate Bond US		1.056.714
Sum obligasjonsfond utenlandske		5.087.273
Aksjeindekserte obligasjoner	Markeds	
	verdi	
WarrenWicklund Global Podium Priv, 07/12		815.463
Sum		815.463
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		28.447.002

15. Utlån og fordringer

Utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	2017	2016
Obligasjoner klassifisert som lån og fordring		
Nedskrivning til virkelig verdi		
Ansvarlig lån		
Innskudd hos kredittinstitusjoner	14.747.171	13.120.73
Sum utlån og fordringer som måles til virkelig verdi	14.747.171	13.120.73

Andre fordringer	2017	2016
Fordringer i forbindelse med kapitalforvaltning		
Andre fordringer	726.276	662.371
Sum andre fordringer	726.276	662.371

16. Egenkapital

Opptjent egenkapital

Naturskadefond

Driftsresultat fra den obligatoriske naturskadeforsikringen skal reguleres mot naturskadekapitalen. Naturskadekapitalen er bunden kapital og kan bare benyttes til erstatninger etter naturskader i Norge. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Garantiordningen

Avsetning til garantiordning er bunden kapital og skal gi sikkerhet for at forsikringstakerne etter direkte skadeforsikringsavtaler avsluttet i Norge mottar riktig oppfyllelse av forsikringskrav som følger av avtalen.

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler ut over renteinntekt samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er kundenes balanseførte egenkapital som består av årets og tidligere års resultat og inkluderer også avsetninger til pliktige fond (naturskadefond, garantiordning). Andel av årets overskudd som ikke utbetales som utbytte tilføres annen opptjent egenkapital. Ved underskudd blir opptjent egenkapital redusert.

17. Hendelser etter balansedagen

Finansdepartementet har i februar 2018 publisert et høringsforslag vedrørende nye skatteregler for skadeforsikringsforetak. Det er uklarheter knyttet til tolkningen av høringsforslaget, men Finansdepartementet synes å legge til grunn at sikkerhetsavsetningen ved utløpet av 2017 skal inntektsføres skattemessig i 2018. Det er foreslått overgangsregler som avhjelper noen av de negative effektene i forslaget.

KPMG AS
Øvre veg 30
6415 Molde

Telephone +47 04003
Fax +47 71 20 21 77
Internet www.kpmg.no
E-postpost@kpmg.no

Til generalforsamlinga i Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag

Melding frå uavhengig revisor

Fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert Indre Sunnmøre Gjensidige Branntrygdslag sin årsrekneskap som viser eit overskot på kr 11 571 756. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2017, resultatrekneskap, oppstilling over endringar i eigenkapital og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som fylgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gjev eit rettvisebilete av selskapet si finansielle stilling per 31. desember 2017, og av resultat og kontantstraumane for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne i *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet slik det er krav om i lov og forskrift, og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Leiinga er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon omfattar årsmeldinga, men inkluderer ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje den ytterlegare informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom denne og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon er vi pålagde å rapportere det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Styret og dagleg leiar sitt ansvar for årsrekneskapen

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at han gjev eit rettvisebilete i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for å kunne utarbeide

ein rekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av årsrekneskapen må leiinga ta standpunkt til selskapet si evne til å halde fram med drifta og på tilbørleg måte opplyse om tilhøve av betydning for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggast til grunn for årsrekneskapen så lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Målet med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekket, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebære samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av leiinga, er rimelege.
- konkluderer vi, basert på innhenta revisjonsbevis, på om leiinga sin bruk av framleis drift-føresetnaden ved fastsetting av årsrekneskapen er formålstenleg og om det er vesentleg uvisse knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape tvil av betydning om selskapet si evne til å halde fram med drifta. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg uvisse, må vi i revisjonsmeldinga gjere merksam på tilleggsopplysningane i årsrekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifierer konklusjonen vår om årsrekneskapen og årsmeldinga. Konklusjonane våre er basert på revisjonsbevis innhenta inntil datoen for revisjonsmeldinga. Etterfølgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føre til at selskapet ikkje held fram med drifta.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet, inkludert tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gjev eit rettvise bilete.

Vi kommuniserer med styret mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betydning i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskrevet ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen, føresetnaden om at drifta skal halde fram og framlegget til bruk av overskotet er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er beskrevet ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt plikta si til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av selskapet sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Molde, 14. mai 2018
KPMG AS

Arne H. Sæther
Statsautorisert revisor